

***Rapport van de vakjury
Corso Zundert 2018***

Foto's Erwin Martens

De vakjury

Jitske Blom

Maarten Corbijn

Mark Damen

Marianne Naerebout

Colette Notenboom

Arie van Rangelrooij

Juryvoorzitter

Frank Timmers

Inleiding

Maximale beleving van Corso Zundert. Die slogan staat op de kaft van de Zonnewijzer, het programmaboekje. De buurtschappen en de organisatie hebben die belofte helemaal waargemaakt. Alle lof voor de grote variatie aan onderwerpen en vormen die aan jury en publiek voorbij zijn getrokken.

In deze inleiding wil de jury enkele opvallende zaken belichten.

Om te beginnen wil de jury laten weten mee te leven met de makers van The Last Yeti. Het is verschrikkelijk om na zo'n intensieve bouwperiode tijdens de optocht te moeten afhaken. Daarmee is de wagen zelfs gediskwalificeerd, want de tweede doorkomst voor de jury is niet bereikt. Hierbij is het reglement gehanteerd. Gelukkig is wel het puntenaantal van de jury bekendgemaakt, waardoor duidelijk is waar deze wagen in de uitslag zou zijn geëindigd.

Op het veilingterrein heeft de jury goed kunnen werken. De wagens kwamen in een traag tempo binnen, waardoor deze goed en tot in detail zijn waargenomen. Opvallend is dat het vooral in het begin even duurde voordat wagens zich aanboden en door de traagheid kwam de laatste pas om 12.30 uur binnen, waardoor ons overleg minder uitgebreid was dan gepland. Een aandachtspunt voor volgend jaar alstublieft.

De jury bestaat dit jaar niet uit zeven, maar uit zes personen. Omdat een jurylid wegens autopech onverhoopt moest afhaken. Dit heeft overigens geen invloed gehad op het proces.

Naast het opvallend grote scala aan onderwerpen en vormen, is opgevallen dat de aanwezigheid van beesten is gereduceerd, de figuratie niet de massaliteit heeft van 2017 en het kleurpallet wat minder uitbundig lijkt te zijn. Bovenal stemt het de jury tevreden dat er vaker geëxperimenteerd is.

Onze opmerkingen van de voorbije jaren hebben de hang naar diversiteit en vernieuwing gelukkig aangewakkerd. Vaker wordt er afgeweken van traditionele ontwerpen met de voorover liggende afbeeldingen.

We zien dit jaar een corso waarbij iedere ontwerper en ieder buurtschap een verhaal te vertellen heeft. Met fantastische figuratie, poëtische vertellingen, humor en out-of-the-box voortbewegingstechnieken. Het corso blijft zich hierdoor steeds vernieuwen en is vooruitstrevend in zijn soort.

De makers staan open voor kritiek en nemen commentaar serieus, zo blijft het corso altijd in beweging. We zien daarom uit naar de bespreking van dit juryrapport op 1 oktober.

Met het gebruik van muziek en andere geluiden gaat het de goede kant op, ze zijn dit jaar minder vervelend en dominant aanwezig en gelukkig steeds vaker een échte toevoeging op het getoonde. Toch is er nog veel te winnen met passende of experimentele muziek.

Het blijft een aandachtspunt. Soms ontstaat er binnen één creatie een kakofonie aan geluid omdat muziekstukken niet op elkaar zijn afgestemd. Opnieuw hebben we gezien dat wagens te kort achter elkaar rijden, waardoor de geluiden elkaar overstemmen. Hetzelfde geldt voor de muziekkorpsen die verstorend werken als ze te kort voor of achter een wagen lopen. Het publiek wordt geen rust gegund.

Waarom moet het corso in zo'n hoog tempo en zo compact voorbijtrekken? Dit past niet bij de waardigheid die de parade heeft afgedwongen.

Een zorg is zeker het gebruikte volume. Bij de tweede doorkomst, wanneer de uitslag bekend wordt gemaakt, is het volume soms zo hard dat de boodschap van omroepers niet verstaanbaar is. Een uiting van disrespect voor de omroepers en het publiek. *Turn down the volume*, is ons verzoek.

Hoewel de jury zich volledig richt op wat ze ziet, worden er kanttekeningen gemaakt bij de gebruikte teksten in de Zonnewijzer. Ze doet de aanbeveling de teksten vooral kort, verrassend, slogansimpel en daardoor multi-interpretabel te laten zijn. Want sommige teksten zijn te hoogdravend en dringen een bepaalde visie op die niet altijd wordt waargemaakt.

Na deze algemene opmerkingen gaat dit juryrapport verder met een uiteenzetting van de bevindingen per deelnemer. Als je leest, merk je een disbalans tussen kritiek en positieve geluiden. Dit is niet omdat het zo slecht is. De jury wil vooral meegeven waar het aan schort, wat er beter kan, naast de kwaliteiten. Nogmaals, om het niveau van het corso minstens op dat van 2018 te houden en waar mogelijk nog beter. Zoals vaste lezers weten, zijn de teksten ontdaan van clichébeleefdheden. Het is redelijk recht voor zijn raap. We dagen de ontwerpers graag uit en laten ons volgend jaar weer graag uitdagen door het gebodene. Vat kritiek dus vooral op als opbouwend en niet als afbrekend.

Zo bij de middenmoot wordt in het juryrapport duidelijk dat de jury bestaat uit individuen die vanuit verschillende disciplines de creaties beleven en beoordelen. Hier zitten soms grote verschillen in. Er is geen poging gedaan deze verschillen weg te werken en een soort van 'eensluidend oordeel' te laten horen. Verschillende meningen mogen er zijn, ook binnen een jury en de ontwerpers en makers hebben naar ons idee het recht om te weten hoe verschillend er soms over iets wordt gedacht. Het heeft immers direct effect op de beoordeling.

Schijf

15 The Last Yeti

Niet geklasseerd

482 punten

Sierlijk en imposant trekt The Last Yeti de eerste keer aan de tribune voorbij. Wat jammer dat de tweede doorkomst bij de jury door een technisch mankement niet wordt gehaald. Daarmee wordt het puntenaantal niet in een klassering uitgedrukt.

Het beeld bevat een tegenstelling want de kop straalt gevaar uit, terwijl de gezichtsuitdrukking ook meelijwekkend is. Moet het angst inboezemen of is dit een variant op de GVR? De ogen zijn naar ons gericht alsof hij om hulp vraagt. Het geeft dit grote witte monster een grote zachtheid.

De bewegingen van hoofd en bek zijn minimaal en het samenspel met het kleine deel aan de voorkant is te onbeduidend. Een iets meer Godzilla-achtige scene had de wagen en voorstelling wellicht een stuk vooruit geholpen.

De Yeti laat de vervuiling zien met de samengaande vernietiging van de aarde door de mensheid, waarin de fauna moet overleven. Waar gaan we naartoe, kijken we besluiteloos toe naar deze vernietiging?

Weergaloos is het gebruik van de petflessen die zorgen voor een blauwgroene ijsglans. Het alternatieve afvalmateriaal is hier geen concurrent van de bloemen, maar een aanvulling die de ijzige sfeer treffend neerzet. Gecombineerd met rook, is plastic als suggestie een goede verbeelding van ijs. Door de contrast van kleuren komen de lijnen van de Yeti goed uit.

Door de flessen te gebruiken wordt het beeld ook maatschappijkritisch, zonder dat het door je strot wordt geduwd. Je wordt uitgenodigd om reflectief te kijken naar je eigen gebruik van plastic.

De muziek sluit goed aan bij het beeld, in combinatie met de grommende geluiden. Al is het voor een enkel jurylid te heftig.

De sterk naar voor gekeerde vorm kennen we inmiddels, deze maakt de Yeti een beetje statisch en onbeholpen. De creatie presenteert het publiek aan beide kanten hetzelfde beeld. Van dichtbij is dit helaas een hele muur aan dahlia's, door zijn grootsheid. Je moet het van een afstand zien om de gewenste indruk te krijgen en dat is niet voor alle toeschouwers mogelijk.

Klein-Zundertse Heikant

11 Corsorkaan

19^e prijs

356 punten

Corsorkaan heeft de pretentie een orkaan te zijn. Hij geeft echter nooit het gevoel echt los te barsten. Theatraal gezien kun je met dit onderwerp vele kanten uit. Dan moet het wel overdonderend overkomen. Deze orkaan mist kracht, wind en werveling. In het beeld is wel gepoogd een aanzet te geven, maar in de vormtaal worden werveling en kracht gemist. De planten beleven weinig van de orkaan, want ze staan er rustig bij, keurig in het gelid.

Was de vorm losser, dan zou de kracht van de orkaan misschien beter tot zijn recht komen. Nu oogt de wagen erg massief en heeft enkel in het gezicht een dreiging, niet in de uitvoering van de orkaan. Het lijf doet denken aan een worm, een wildere 'kap' op het hoofd zou een wat minder 'brave' of 'rustige' indruk verschaffen, het lijkt te veel op een muts. De onderkant met de bloemenperken is herkenbaar en charmant. Maar dan loopt het veld ineens over in een 'muur'. Deze bloemenmuur verwijst alleen niet naar iets. De muur is, zeker van de achterkant bekeken, massief, plat en lelijk. De ijzeren dunne balken aan de zijkanen van de worm zijn niet duidelijk, we begrijpen dat ze bliksem moeten voorstellen.

De orkaan in de vorm van een boze man brengt niemand in vervoering. De oogkas is zilverkleurig, ogen ontbreken. Om geschrokken over te komen? Het wordt niet duidelijk.

Juist omdat de wagen een hele dynamische vertelling brengt, valt deze tegen. De beweging wordt wel gesuggereerd maar komt niet over. De dreiging voor de bloemen en het publiek wordt niet gevoeld. Ook omdat het schouwspel verder niet refereert aan een relevante angst. Het geluid laat grommen en wind horen, maar je kijkt alleen naar die grote kop en niet naar hoe de bloemen worden opgeslokt. Bij de tweede doorkomst staat de muziek overigens veel te luid.

Laatste kritiekpunt is de woordspeling van de titel: Corsorkaan is niet grappig, totaal niet. De wat stuntelige uitdrukking van de orkaan, maakt dat je het als een karikatuur gaat lezen. En dat lijkt niet helemaal de bedoeling.

Een compliment is er wel voor de menging van kleuren.

't Kapelleke

16 Momentum

18^e prijs

363 punten

Als een beeld onduidelijk wordt, dan kan het nietszeggend worden. Hoe dapper de poging ook is om een origineel ontwerp weg te zetten. De voorstelling intrigeert, want waar kijk je nou precies naar? Is het iets met een lange sluitertijd, zoals in het boekje staat. Of zitten we ergens in, waardoor we de omgeving getransformeerd waarnemen? We moeten lang kijken, om te zien wat de gele vorm voorstelt. Dan wordt duidelijk dat we kijken naar een langsrazende trein in een tunnel. De tunnel en rails staan vast en zijn bewegingsloos. De trein raast voorbij en is veranderd in abstracte lijnen. Een alledaagse vertelling waarbij de bouwers de snelheid vastleggen. De lijnen zijn bedekt met één bloem, waardoor ze licht en krachtig worden.

Het wringt vooral in de afstand tussen de twee wagens, daardoor komt het ondergrondse effect niet tot zijn recht. Je ziet de trein niet echt de grond in gaan, het is moeilijk de tunnel te verbeelden. Er gebeurt daardoor te weinig om geraakt te worden. Het is te leeg en te stilistisch om te ontroeren.

De opbouw van de kleuren is goed met de lichte kleur binnenin en donkerder aan de buitenkant en het idee van zwevende lijnen is heel mooi.

De trein had geen gedetailleerde voorkant hoeven te hebben, die maakt hem een beetje raar want de rest is ook op een harde manier afgesneden.

De Berk

2 Dahlia-Oogst

17^e prijs

372 punten

Dahlia-Oogst is een blij lichtvoetig tafereeltje en daar blijft het bij. Als het de bedoeling was om oubollig over te komen, dan is het geslaagd. Wat kneuterig! Het ontroert niet, de figuratie is een flauwe bedoening. De figuranten geven de indruk van 'ze mogen meerijden'. Het werpen van dahlia's lijkt geen betekenis te hebben in een vertelling, maar enkel als leuk cadeau voor het publiek, dat ze een bloem mee naar huis kunnen nemen.

De T-shirts en petjes van de figuranten zijn echt heel knullig. Dat ziet er heel goedkoop uit. De kleur past ook niet bij de wagen, het vloekt zelfs.

Het playbacken met de accordeon is erg opvallend, want dit gaat totaal niet synchroon met de muziek die we horen. Zoek dan iemand die echt kan spelen, live en versterk hem.

Het idee om gemotoriseerde dahliaparade als onderwerp te nemen is origineel. De afbeelding in witte en donkerpaarse dahlia's suggereert een zwart-wit foto van vroeger.

De buitenmaatse dahlia's zijn echter te groot om een realistische foto te zijn. Daar gaat deze wagen mis: maat en schaal zijn helemaal door elkaar gehaald, de grote tractor, met de nog grotere bloemen, wordt opgetuigd met een act die veel te klein is qua schaal en die ook door de kleurkeuze (rood) de zwart-foto bederft.

Het geheel is in dahlia's uitgevoerd zonder alternatieve materialen. Een compliment daarvoor. De kleurvlakken zijn strak getikt en technisch werkt het allemaal, ontroeren doet de wagen echter niet.

De Lent

5 Urbanisatie

16e prijs

380 punten

Soms versterken twee thema's elkaar in één wagen, soms verzwakken ze elkaar. Dat laatste is het geval bij Urbanisatie. De stijl van de kreeften en de stijl van de huisjes komen niet helemaal bij elkaar. Dat zit hem niet in de kleurcontrasten, maar ze lijken een ander handschrift te hebben. Dit is een krampachtige poging om twee tegenstrijdige thema's bij elkaar te brengen. Daardoor is de wagen gedoemd te mislukken.

Bij de kreeften zelf wringt er ook iets: de realistische poten passen niet bij de ogen die de kreeft een hoog Sponge Bob-gehalte geven. De schelp is te zoetsappig, de huisjes lijken erop te zijn gegooid. Om het drukke leven in de stad weer te geven, had het drukker gemogen. Het heeft nu nog steeds iets lieflijks en daardoor komt de boodschap niet duidelijk over. Een andere manier is de gebouwen schetsmatiger tonen, waarmee de daken, gebouwen en wegen minder karikaturaal uitvallen.

Heel duidelijk is het niet waarom dit thema door middel van Heremietkreeften wordt uitgebeeld. Deze kreeften verkassen naar een grotere schelp naar mate ze groter worden. Bij dit thema is het echter net andersom... mensen gaan naar de stad en daar moeten ze meestal kleiner wonen, doordat de prijzen van de huizen duurder zijn. Enfin, het lijkt niet te kloppen.

De gekozen muziek maakt het niet beter. Traditioneel en nostalgisch bij het platteland en een stevige moderne beat bij de stad, ze zitten elkaar in de weg. Dat kan mooier met bijvoorbeeld échte omgevingsgeluiden. Hoe mooi is het om voor deze creatie een echte *field recording* te maken in een dorp en een stad.

Om de verbeelding te versterken, moeten de kreeften misschien letterlijk in een ander huisje kruipen. Complimenten voor de voorste poten, het wegwerken van het onderstel en de kleuren met de stippen als mooi detail. Over de achterkant is niet ieder jurylid even enthousiast. De meningen lopen uiteen van 'het achteraanzicht van de achterste kreeft is echt prachtig' tot 'een beetje duister, een soort oprit, niet fraai'.

Over de gebruikte bellen is er eensgezindheid: ze werken niet en zijn een beetje vreemde 'extra's'.

Markt
9 Made in China
15^e prijs
407 punten

Wat in eerste instantie een leuke 'simpele' draak lijkt, is uiteindelijk de illustratie van een onduidelijk sprookje. De uitbeelding maakt de wagen plots erg onevenwichtig. De parel die op een grote lolly lijkt, verbeeldt de wereldbol. Zonder het verhaal te hebben gehoord, sta je jezelf af te vragen waar je naar kijkt. Liever zien we de bol en het meisje verzwolgen worden door die grote bek. Dan gebeurt er tenminste wat. Nu zien we een geforceerd beeld, zonder spanning.

Het meisje had met de parel meer afstand kunnen nemen. Nu is het in uitvoering klunzig en amateuristisch. Dat het meisje zo opzichtig is vastgebonden, maakt het beeld niet krachtiger. Vanuit de veiligheid alle begrip, maar is dit tuigje misschien op een creatieve manier weg te werken?

Het verhaal moet zijn dat China als grootmacht het Westen overschaduwde. Dit wordt naar ons idee een beetje plat verbeeld. Waar staat het China van nu voor en wat voor invloed heeft het op het Westen? Deze wagen constateert alleen het gegeven en geeft hier niet echt een twist aan.

Jammer allemaal van die prachtige en indrukwekkende draak, die recht uit China lijkt te komen. Mooie details zijn de schubben die met bloemenblaadjes zijn gemaakt, de kleuren zijn heel helder en de kleurschakeringen zijn een bewijs van vakwerk, ze geven de huid de benodigde diepte.

De draak ziet er strak uit. Maar een bijna verstild beeld moet veel extra kwaliteiten hebben om indruk te maken.

Stuivezand

7 Boschereaaans

14^e prijs

410 punten

Het overgrote deel van de jury mist de samenhang tussen de reeks van composities. De wagen wordt gezien als een samenraapsel, een verbeelding van dromen in prozaïsche taal waarbij je jezelf blijft afvragen waar je naar staat te kijken. De beelden zijn te willekeurig geplaatst en de ontwerpers willen hier te veel. In elk geval wordt het verhaal van Bosch over angst en dood niet verteld.

Het blijft bij een eigentijdse versie waarin thema's gekoppeld zijn aan vervreemding. Het is een prima keuze om een onwerkelijke sfeer neer te zetten. Maar maak deze keuze duidelijk met meer van die elementen.

De poging om deze wereld op te wekken is absoluut moedig. En werkelijk, sommige sketches (zoals de salamander-mensen) komen een heel eind. Dissonanten zijn de ladder en de zweefvlieger die als storend worden ervaren.

Een enkel jurylid ziet de wagen en figuranten als één geheel, ze lopen in elkaar over en hebben elkaar nodig. Die vindt het juist leuk om een beetje te moeten zoeken en vindt de vormen herkenbaar en op een collageachtige manier bij elkaar gebracht.

Maar een samenhangende sculptuur wordt het bij niemand; meer een wand die aan beide kanten invulling krijgt, waarbij het idee beklijft dat de ene kant met het rad en de leguanen iets spannender is dan de andere kant.

Complimenten voor de muziek, die stemmig aansluit bij de sfeer.

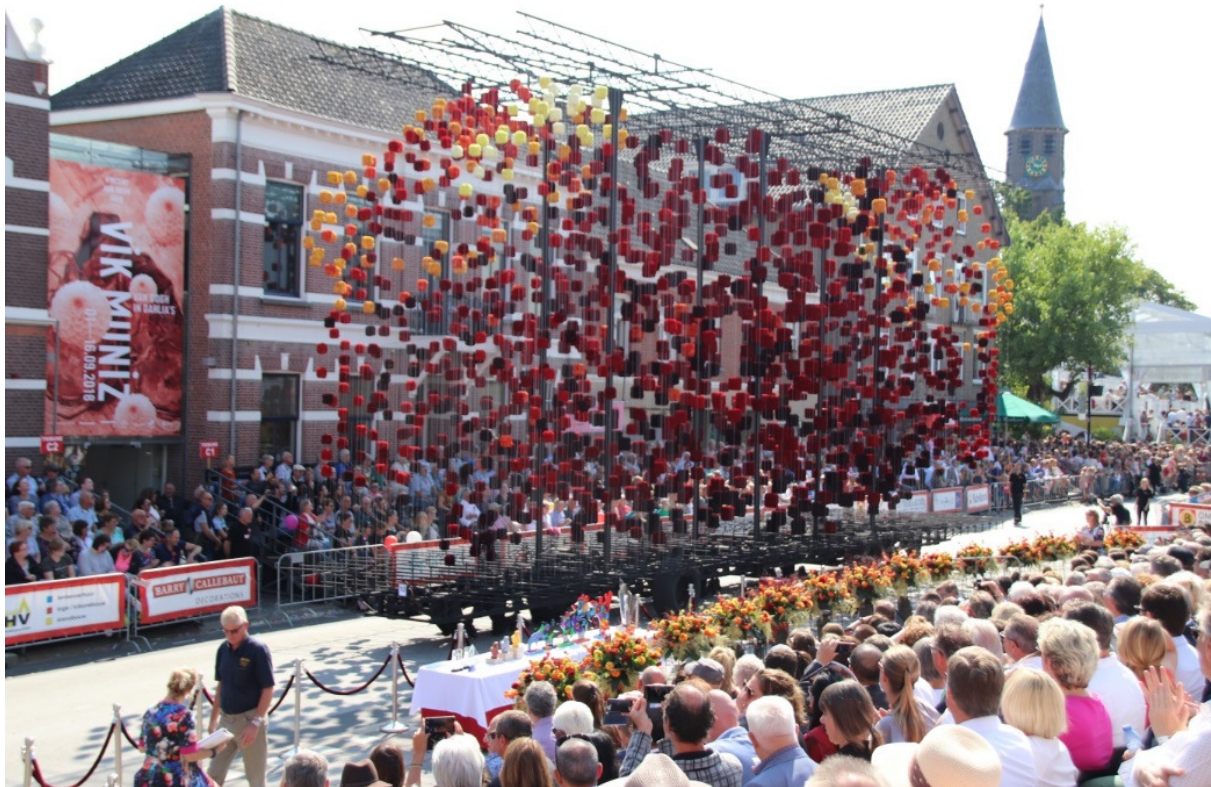

Veldstraat

10 Explode

13^e prijs

415 punten

Een anamorfose is een vertekende afbeelding, die er slechts gezien vanuit een bepaalde hoek of onder bepaalde optische voorwaarden realistisch uit ziet. (bron: Wikipedia)

Explode is een anamorfose en hoort daarom in een museum thuis. Want vanaf een afgemeten plek is te zien dat de fragmenten een handgranaat vormen. Als je er een foto van maakt, is deze nog duidelijker. Prachtig, het wonder is aanschouwd, een museale installatie van hoog niveau. Maar het is hier een corso en de granaat is op geen enkele manier voor het publiek waar te nemen. Het openbreken van de regels en grenzen van een corsowagen spreekt ons wel aan. Explode wordt een superbe experiment gevonden. Compliment voor het commentaar van bloem versus handgranaat, zelden zo mooi verbeeld. De kleurverwerking geeft het toch een explosief gevoel, met de kleuren van vuur. Het geheel oogt simpel en toch zie je dat het erg moeilijk is om te maken. Het suggestieve van de granaat en explosie brengt spanning omdat je weet dat er iets is, maar je vindt het niet.

Hier wordt lef getoond, zonder concessies te doen aan het publiek. Maar kunnen de ontwerpers hun creativiteit omzetten naar een beeld dat in de stoet verrassend, innovatief en ook herkenbaar is, zonder concessies te doen aan hun creativiteit?

Kunst is lijden. Om de zichtlijn van de wagen niet te verstoren, zijn de duwers van de wagen laag gebleven en hebben ze de wagen op hun knieën voortbewogen. We hebben compassie vanwege het fysieke ongemak. Was dit niet op een creatieve manier op te lossen?

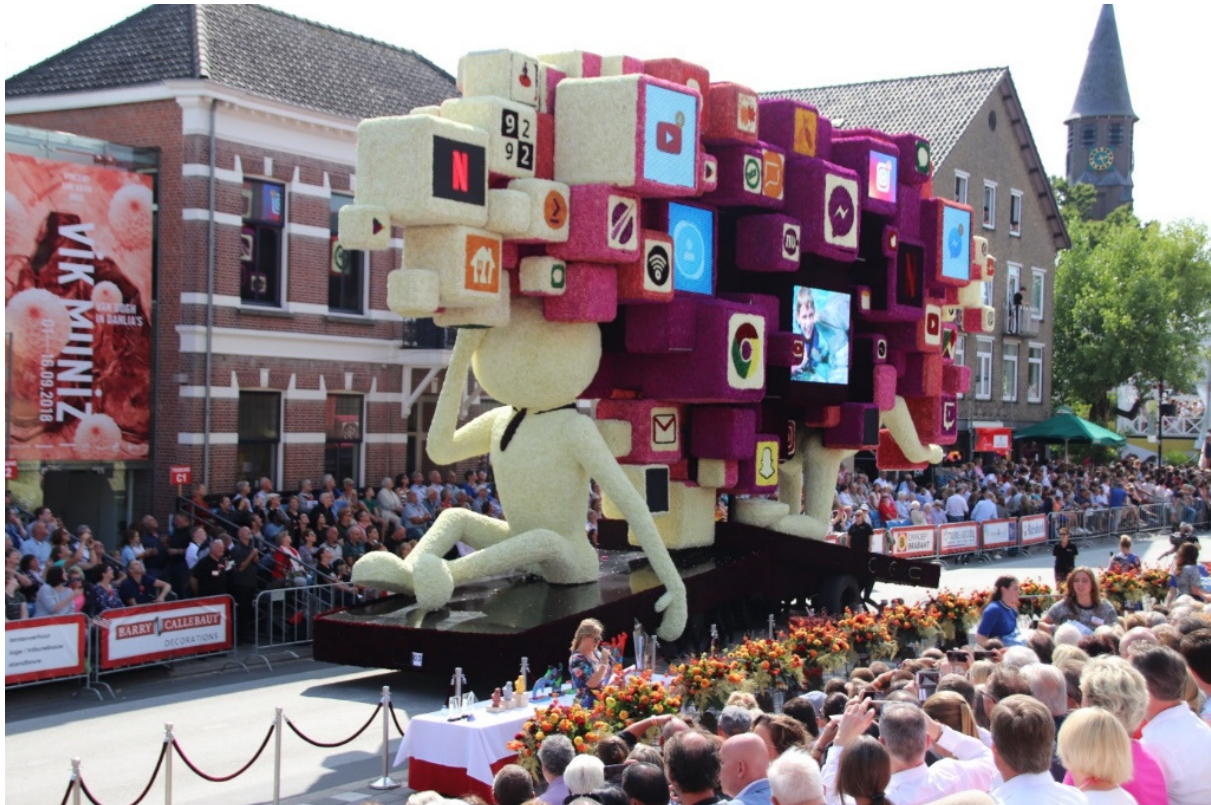

Poteind

3 Overload

12^e prijs

420 punten

Het thema is goed: erg actueel. De digitale overload is voor velen van ons voelbaar en wordt steeds meer het vraagstuk van onze tijd. Wie verlangt er niet naar een digitale detox? Waar technologie ons het leven gemakkelijker en socialer zou moeten maken, wordt het steeds meer een last en bezorgt het ons juist een continue stroom van emails die beantwoord moeten worden. Heel heftig en dat verbeeldt deze wagen. De last is voelbaar en de heftigheid van al de geluiden, kleuren en beweging brengen de stressvolle situatie waar we onder (kunnen) lijden.

De uitvoering is alleen niet supermooi en strak. De PowerPoint mannetjes worden niet door iedereen als zodanig herkend. Ze zien er dan onvolmaakt, onbeholpen en knullig uit. Ze maken het tafereel een karikatuur. Twee dummy figuren zonder emotie of inleving, waardoor het publiek zich er niet in herkent en het verhaal minder goed 'binnenkomt'. De vraag wordt gesteld of mensfiguren beter onder een brij van schermen kunnen verdwijnen om het thema uit te drukken.

Wat de wagen mist, is een vormgeving die de nieuwe techniek op een overtuigende manier integreert. Juist de technologie vraagt om meer perfectie, waarbij je moet denken aan strakkere lijnen en het gelikte van apps en techniek. Het verschil in vorm tussen de bloem en het LCD scherm is te groot. Gekozen is om op de schermen foto's van publiek te tonen. Dat interactieve komt er niet helemaal uit, het werkt voor veel mensen omslachtig. Hier is beter schermmateriaal gewenst. De cloud van logo's is ter zake en goed gemaakt.

De opbouw van het geluidsdecor is mooi, simpel en effectief. Punt is vooral dat het geen spannend geheel is om naar te kijken. Terwijl wij in het dagelijks leven geobsedeerd zijn door onze telefoon, biedt deze wagen die spanning niet.

Raamberg

11 Kroonjuweel

11e prijs

431 punten

Verdeeldheid bij de jury over het gebruik van de kleur. Waar het pastelpaars in combinatie met wit voor de één een zachte sentimentele touch aan de wagen geeft. Heel zacht, doch niet zoetsappig. Zo ervaart de ander de kleuren als flets en dof, wat juist in contrast is met het juweel dat wordt uitgebeeld. Straal, glim en glans, zou het motto zijn.

Over de integratie van de beeldschermen zijn de juryleden het ook niet eens met elkaar. Hier is één reactie: *'Onduidelijke, niet heldere en/of niet-grafische beelden gemaakt of gebruikt op de schermen, wat een gemiste kans om te scoren bij mij en vooral publiek. Als je zoiets een wezenlijk onderdeel van je totaalbeeld wil laten zijn, moet je zorgen voor tailor-made visuals, die spetteren in eenvoud en kleur, die volkomen matchen met de rest, met het vlak en met de zichtbaarheid.'*

De beelden worden ook te één dimensionaal genoemd, ze ontroeren niet, hebben geen spanning en zijn vooral illustratief omdat ze geen duidelijk verhaal vertellen. Een ander vindt de led schermen verrassend goed geïntegreerd.

Twijfel is er ook over het gebruik van de transparante kunststof vlakken. Eensluidend is de mening over de compactheid van de wagen: complimenten daarvoor, vooral omdat hij toch niet massief aanvoelt.

De kroon is aan de bovenkant niet klassiek, maar een abstracte verbeelding daarvan. De onderkant had meer van dat abstracte mogen hebben. De landing op de grond is niet erg geslaagd. Door het geheel een ceintuur te geven, lijkt het opeens op grote olijke muts.

Het grote probleem bij Kroonjuweel is vooral de onsamenvatbaarheid van beeld en inhoud.

Laarheide

20 ON | OFF

10e prijs

432 punten

Fijn dat er nog pop-art wagens meerijden die verrassen. Als hekkensluiter heeft hij de perfecte plek in de optocht.

Wat erg eigenlijk dat we het als jury zo jammer vinden dat de stofzuiger niet écht werkt. Zijn wij zó verwend door Corso Zundert?

De reproductie is prachtig en het rood geeft een warm gevoel. De grijs gekleurde dahlia's zijn echter storend. De details van de klepperende klepjes aan de zijkant zijn mooi, de grafische belijning van de ribbels op de slang is ook zo'n raak detail.

Over het nut van de figuratie wordt bij de jury wisselend gedacht. Van 'weinig toe te voegen' tot 'een aardig gezicht'.

Kritiek is er op de muziek, het nummer van Queen is te cliché voor deze uitbeelding, storend zelfs.

Ook voor de snoer, stekker en stopcontact is er weinig waardering; te carnavalesk en slordig uitgevoerd, de stekker lijkt een beetje snel met ducttape te zijn gemaakt.

De stekker is theatraal sterker te gebruiken door hem de uitbeelding te laten openen, dan krijgt het publiek het verhaal van actie-reactie duidelijker mee.

Een kans op theatraal gebied is er ook door de wagen flexibeler te maken. Een stofzuiger lijkt altijd te dansen, deze rolt gewoon. Het spanningsveld ontbreekt.

Molenstraat

13 Façade

9^e prijs

445 punten

You hate it or you love it. Dat is het verhaal van Façade bij de beoordeling door de jury. Zo'n jury bevat personen vanuit verschillende disciplines en zij hebben totaal verschillende meningen over deze creatie.

Om er een te geven: *'Ik ben er niet kapot van en vind 'm eigenlijk ronduit lelijk. Ook de – letterlijke - eenzijdigheid, de simpele herhaling van het motief, de weinig verrassende vormen, bewegingen die niet imponeren, nee, ik vind dit een niet zo geslaagd experiment. Voor het uitproberen heb ik dan weer wél veel respect en de robuuste keuze is naar mijn idee erg gedurfd. Het scheef hangen kan sommigen zeer bekoren, mij minder. Net zoals de enorme lengte, als een lange muur, sommigen van ons tot grote geestdrift brengt en ik daar eerder een te doorzichtige eentonigheid in zie'.*

Wat een contrast met de volgende meningen van juryleden die het hoge design-gehalte waarderen: *'Een prachtige wand van bloemen. Deze wagen scoort bij mij erg hoog qua esthetiek. Ook de schaal van de wand werkt overtuigend. Er lijkt geen eind aan te komen. Deze schaal werkt goed en zou ik zelfs willen aanbevelen om vaker te doen. Hij is in zijn subtiële beweging een technisch hoogstandje. Een kinetische installatie waarbij de tijd even stil lijkt te staan.'*

Al even positief is dit oordeel: *'De reactie van een corsowagen als wand in de straat is een gewaagde keuze, maar pakt extreem goed uit omdat ze licht overhelt naar het publiek. Deze instabiele keuze vind ik zeer spannend. Een ander vernieuwend concept vind ik de bloemenmuur; een eindeloos patroon van bloemenvormen die je visueel bedwelmt. Bovendien vind ik de opbouw van de wagen, waarin onderscheid gemaakt wordt tussen de façade en de techniek ten behoeve van façade, weergaloos in zijn radicaliteit'.*

De meningsverschillen zijn dus groot, ook over het gegeven dat de wagen letterlijk maar één zijde kent. Voor de een transparant genoeg om een middelvinger op te steken naar de spelregels, waar de ander zich afvraagt of dit is wat men in een corso wil zien.

Nog een detail: goed om geur te gebruiken, maar deze is wel erg chemisch (zelfs vies, lijkend op toiletspray) wat in contrast is met de verse bloemen.

Laer-Akkermolen

19 Goudwoud

8^e prijs

464 punten

De keuze van het bedreigde oerwoud is natuurlijk sympathiek. De verborgen verrassingen zijn leuk voor jong en oud. Goed om een nieuwe vorm van transformatie te zien in het corso. En een alternatieve vertoning van dieren.

Door de pop-up techniek wordt er gespeeld met 2D en 3D. De jungle is aan alle kanten consequent doorgetrokken. De dierenvoorstellingen mogen iets langer open blijven, want we willen er langer van genieten. Ze geven een musicalachtig gevoel, of we in Lion King zitten. Jammer dat niet alle popups beide doorkomsten werken.

Het woud is dynamisch, aan beide kanten strak uitgevoerd en prachtig qua kleur. Van de zijkant is het woud alleen iets hoekiger dan in zijn vooraanzicht. Met iets meer dynamiek in de hoogte van de beplanting, oogt deze iets minder massief of blokkerig.

Kritiek is er vooral op de figuratie. Het doen alsof je een boom omzaagt terwijl er niets valt, dat ziet er gewoon niet uit. De mannen halen de mooie pop-up techniek onderuit. Deze theatrale invulling brengt niks extra's. Oer-Hollandse bosbeheerders in de verre jungle, erg geloofwaardig zijn ze niet. Ze zien er ook meer uit als wegwerkers.

Misschien helpt het als ze een groene overall aantrekken, om iets van contrast te krijgen. Misschien moeten de bosbeheerders rond de wagen lopen, met boomstammen die ze wegslepen en een paar met kettingzagen. Dan kunnen ze eventueel wegrennen als de pop-ups zich openen.

Achtmaal

18 Wave

7^e prijs

466 punten

Even wat anders dan de vele wagens die iets concreets uitbeelden. De abstractie van de wave spreekt erg aan. Je kunt ook een fenomeen verbeelden in plaats van een concreet iets. De magie van deze wagen zit in de licht deinende beweging die mooi correspondeert met de trage beweging van de stoet. In de stoet lijkt de installatie over het publiek heen te golven, een fascinerend spel van de vloeiende beweging van een snorvorm. Het bezorgt een moment van zen binnen het corso, waarin je in een trance weg kunt mijmeren op de klanken terwijl je kijkt naar een eeuwigdurende beweging.

Dan moet je wel door het vele staal heen kijken. Het metaal is niet bepaald onderdanig aan de totale compositie. De wagen moet het van een smalle interessante strook hebben, niet van het totaalplaatje. Discussie is er daarbij ook over de onderkant die nogal statisch en saai wordt gevonden. Niet door iedereen overigens, want de stijl van de massieve onderkant wordt ook gezien als een toevoeging op wat daarboven gebeurt. De twee onderdelen gaan geen strijd met elkaar aan om de aandacht. Over de onderkant: deze is niet secuur afgesneden, waar de rest van de wagen super strak is. De techniek is indrukwekkend. Als plafondinstallatie zou het een prachtig ontwerp zijn voor een museale tentoonstelling. Een geslaagd experiment.

Rijsbergen

8 Sereen

6^e prijs

472 punten

Deze wagen verbeeldt geen vorm maar een beweging. Sereen is het zeker. Het beeld is zo overtuigend dat je de hele installatie eromheen vergeet. Daarbij helpt het dat deze grijs is gekleurd, in zwart is dit een veel massalere en saaier constructie. Deze oogt licht.

Ook in de onderkant zit een fraaie tekening, een goede match als tegenhanger van het tafereel daarboven. Want daarom draait het bij Sereen. Met een indrukwekkend mechanisme zweven, dansen en drijven de kwallen door het water. Zwaartekracht heeft geen vat op hen.

Kwallen, maar het fijne van Sereen is dat je er ook iets anders in kunt zien. Fijn om zelf te kunnen bedenken wat het is: zwermen, moleculen of toch kwallen?

Wie inzoomt op de techniek ziet een intelligente machine die ragfijne draadjes via een computerprogramma aanstuurt. Het maakt dit geheel fragiel. Deze aandrijving is niet alleen nieuw, maar ook betoverend mooi gemaakt. Kwallen verbeeld in een traag bewegend pointillistisch schilderij als hoofd act in het corso, wie had dat kunnen bedenken? Het is echt een meditatie moment en de beweging van de bollen werkt hypnotiserend.

De techniek is zeker een pluim waard. Hier is risico genomen door de wagen volledig afhankelijk te maken van techniek, zonder handbewegingen. Ook hierin is de creatie fragiel. De bollen zijn van een prachtige abstracte schoonheid. We zijn benieuwd of deze techniek ook horizontaal kan worden toegepast. De muziek is ondersteunend, maar ook erg voor de hand liggend.

Wernhout

4 We hangen de clown uit!

 5^e prijs

502 punten

Het corso heeft zo'n wagen nodig en wat fijn dat die er is. Het is feest! De keuze voor dit feelgood-thema is eerder dapper dan veilig te noemen. Lol wordt namelijk al snel flauw lollig en dat is hier zeker niet het geval. De afbeelding is ook gewaagd omdat het een beetje carnavalesk is. Maar een goed voorbeeld van hoe je een afgezaagd thema als een clown spannend weg kunt zetten.

Deze vertelling is een totaalconcept. Een genot om naar te kijken en brengt een lach op ieders gezicht. Doordat de voorstelling vooral fun is, ga je er haast aan voorbij hoe knap deze wagen is gemaakt. Hij lijkt wel van fluweel. De afbeelding is een hele zachtaardige, mooie, vriendelijke clown, zonder enige nare associatie. Ook knap, these days. Een jurylid schrijft: *'Ondanks mijn persoonlijke aversie tegen clowns (en die is echt wel heel groot) kan ik niet anders dan toegeven dat dit een sterke wagen is'*. De criticasters zijn overtuigd door de sterke vormgeving en het goede kleurgebruik. Een jurylid meldt: *'Tot nu toe heb ik zelden zo'n sterk gebruik van het beperkte dahlia-palet gezien'*. Complimenten voor de muziekk keuze; aanstekelijke melodie, lekker makkelijk in het gehoor en de cliché Hey! zorgt echt voor die gedwongen vrolijkheid. Complimenten ook voor de fraaie details aan de clown, zoals de open schoen, reparaties aan jas en broek, sokken met hartjes, maat 48, de teennagels, het profiel van de zool en de knopen die van spliterwten zijn gemaakt.

Tot zover de complimenten, want er is ook een en ander aan te merken op 'We hangen de clown uit'. Een daarvan is de vorm van de figuur in zijn vliegend-naar-voren-pose, wat een uitgekauwd corsocliché aan het worden is.

De ballonnen mogen wat meer bewegen, die beweging komt te subtiel over. Gevolg van het zo massaal gebruik van confetti is dat de volgende wagens een erg feestelijk wegdek hebben en dat past niet altijd, een stofzuiger komt hier van pas.

Het grootste punt van kritiek is echter de figuratie en de gebruikte kostuums van die personen. De figuratie heeft geen meerwaarde. De kostuums zijn eerder flets tegenover de harde kleuren en de fluwelen uitstraling van de wagen. Van choreografie is geen sprake, van overacting des te meer.

Helpt Elkander

12 Mother Nature

4^e prijs

523punten

De buitenkant van de wagen imponeert de jury. Wat een superieure detaillering en wat een interessante combinatie van materialen. Het harde en hoekige van de metalen en de ledstrips verbeelden perfect een printplaatje. De platen zijn op een originele manier vertaald naar een soort schillen om een verborgen pracht. De onderlinge dimensies van de voorstelling en de grafiek, wat een feest!

De wagen scoort hoog op perfectie en materialiteit. De binnenkant, oftewel het gezicht komt namelijk niet helemaal samen met de buitenkant. Het is ook perfect uitgebeeld maar het gezicht raakt niet. We voelen ons niet verbonden met dit gezicht. Het verbeeldt niet Moeder Aarde, maar het is een erg knap modellengezicht dat ietwat verdrietig oogt. De volmaaktheid van deze creatie zit in een verdieping van de boodschap dáár.

Bijkomend nadeel tijdens de optocht, is dat de binnenkant niet zo goed zichtbaar is. Anders dan op het veilingterrein, waar we oog in oog met Mother Nature staan. Daar zien we ook dat de kleuren van de vrouw ietwat moeizaam samengaan met de kleuren van de buitenkant.

Het blijft echter een fraaie semi-abstracte voorstelling in een wat sluipende vorm, spannend en compact. Goed om te zien dat een wagen zonder spektakel zo hoog eindigt. Het is toch een kwestie van een bijzonder ontwerp bijzonder uitwerken.

De muziek is mooi, bij de bewegende flanken, de effecten geven een mysterieuze spanning. Goed of kwaad? De mist die Moeder Natuur omhult en optrekt, is mooi. Alsof ze door de techniek heen breekt.

Tiggelaar

14 Out of Space

3^e prijs

536 punten

Out of space is een ouderwets figurantenspektakel waar het Zunderts corso zo nu en dan op wordt getrakteerd. In dit geval een intelligent spektakel. Goede keuze om de inhuldiging van de astronauten als thema te nemen. Alles zit erin; dans, muziek, acteurs maar vooral veel dahlia's (op de raket en de begeleidende wagens).

Het is een retro-voorstelling met tal van grappige en goed bedachte details, zoals raketdelen die opengaan en dan van alles laten zien, het goed gescipte verhaal dat wordt afgestoken en de helder geïnstrueerde figuranten die overduidelijk lol hebben in hun rol. Ook zo fijn: het volkomen vanzelfsprekend zijn van een goed en fraai uitgedost muziekkorps. Deze show is zo goed omdat er serieus gekeken is naar de typisch Amerikaanse kenmerken. Belangrijk is dat gesproken Amerikaanse teksten ook echt Amerikaans klinken. Het spreken, dansen en uitbeelden gebeurt allemaal overdreven en vol zelfvertrouwen, zoals we dat van Amerikanen kennen.

De vrachtwagen is heerlijk over de top in zijn verhoudingen, de raket er zo bovenop een vondst. Bloemen zijn vermengd met 'echte' wagens. Figuratie doet er toe, het geluid: helemaal goed.

Als je het hebt over wegwerken van je onderstel, is dit van de buitencategorie.

De enige dissonant in de voorstelling is de verrassing die uit de opengeklapte spaceshuttle komt; stereotype marsmannetjes met groene gezichten en oren, je verwacht ze en ze komen er ook in voor. De wagen zelf is goed uitgevoerd en origineel vormgegeven door de wagen om te toveren tot een oude vrachtwagen compleet met meegekleurde banden van het onderstel.

Klein Zundert

17 Pestdokter

2^e prijs

557 punten

Onheilspellend, donker en zwaar. Pestdokter laat de omgevingstemperatuur met tien graden dalen. Het is een hele mooie beklemming van een krachtig beeld dat je voor even terugbrengt naar de middeleeuwen, de tijd waarin de pest om zich heen sloeg en bij bosjes slachtoffers maakte. Dat er mensen worden meegenomen die hun laatste adem nog niet uitgeblazen hadden, voel je door heel deze uitvoering heen en dat is ontzettend knap.

De vormgeving, de kleurstelling, de rook, het verdriet, de onmacht en de zware taak van het vervoeren van zieke, nog levende lichamen. Het is allemaal heel goed verwerkt.

Een krachtig lijnenspel, zeer tot de verbeelding sprekend. Hoe sterk de zon ook schijnt op deze wagen, je waant je in een donkere nacht. De lantaarns geven licht op het lijf van de dokter, knap gedaan.

De traagheid waarmee de wagen beweegt, is prachtig. De mist werkt goed op het veilingterrein, in de stoet minder, waarschijnlijk door extra wind.

De figuren en wagen zijn op de juiste hoogte afgesneden, de lantaarns prachtig in uitvoering en verhouding. De keuze van het geluid is sterk, inclusief het kermen van de stervende patiënten, waarvan niet helemaal helder is in welke houding zij daar liggen. We zien lichaamsdelen bewegen. Doordat je de hoofden niet ziet, is het net alsof de dood je zelf aankijkt. De groene lichten moeten de pest verbeelden, die doen helaas wat goedkoop aan.

't Stuk

1 Iguana In(ter)action

1^e prijs

563 punten

Levensecht. Werkelijk waar, levensecht! Bijna eng, zo goed als deze geschubde beesten door de straten van Zundert trekken. In kleur, geluid en materiaal perfect uitgevoerd. De ruim zittende huid van de reptielen, de nekplooiën, de tong, poten en het kwabje onder de kin.

Als een soort handpoppen worden de enorme beesten door de straten gemanoeuvreed. De poppenspelers blijven in hun rol zitten en het verhaal vertellen. Ze bewegen als een iguana, sierlijk, bijna als een danser. De timing is ook heel goed, de poten bewegen elk afzonderlijk maar altijd op het juiste moment.

De kleuren en kleurstellingen zijn fraai. Drie verschillende nuances van hetzelfde dierkleurenpalet. Het enige minpunt is de titel, deze is slecht gekozen en verhult een meesterwerk.

Dit is een mooi voorbeeld hoe ontwerpers geïnspireerd kunnen zijn door een groep als Royal de Luxe, maar daar toch een volledig eigen draai aan geven.

Wellicht had elke Iguana nog een eigen karakter kunnen hebben en dat dit tot uiting komt in de beweging. Dan zou er bij elke Iguana een eigen beleving zijn.

De wagen is duidelijk voor de straat ontworpen. Laag bij de grond en als de Iguana zijn kop naar je draait en aankijkt, zie je ook echt de pracht van het dier. Ze sluipen door de straten van Zundert. Door niet te denken in een 'wagen' creëer je een veel nauwere relatie met het publiek. Er is veel minder afstand. Het kunstwerk staat niet op een sokkel maar kan, als het wil, ineens z'n hoofd draaien en je aankijken. Of zijn tong uit steken en je wang likken. Dat is heel spannend!

Pluim van de vakjury

Voor de zevende maal deelt de jury een speciale vermelding uit in de vorm van een Pluim van de vakjury. De jury heeft er één toegekend.

Voor **Sereen** vanwege de gebruikte techniek waarbij iedere beweging apart is aangedreven. Het benadrukt het speelse effect van drijven. Het geeft de beweging een fragiel karakter.